

Revista

AxY. 1—?—Núu- 11

Olt 26 HouGinbre ds 1905

a Boada

PUBLICACIÓ

SEMANAL

Olot

SUSCRIPCIÓ. UN ANÏ 5 PTAS.

UX TRIMESTRE, - I'DO „

ADMIMSTRAtIO

Snnt Esteve, agfe-OitóT.'f:"

DELS TEE\ALr,S FIRMATS KE RESPONEN EXCLUSI\AMLi>ffi SQS.

Iris Gos cvepueclee

SI

Drama de D. Francisco Xavier

DI

Diumenge passat la companyia qu' actúa en el Teatre Prio (M/iJ^P) cipal d'aquesta vila, 'ns donà una representació del drama qual tUul va al cap d' aquestas ratllas.

Desde las primeras escenas se fa ja interessant son assumpte fundament huma, desseguida r espectador comprèn la Uuyla que s' estableix en el cor d' una dona sacrificada per la seva família en aras d' una falsa conveniencia obügantla ÉL contrau-rcr matrimoni ab qui tio coneixia; es més, que no podía co-nèixer perquè apenas comensava íi despertará la vida^.qne ja perdo tot atractÍLi per cUa desde que's feu cárrcch deque n séu marit no era 'I que convenia A la seva joventut, á la seva idealital, A n' aquella dona dotada d' ánima noble y Comunica-tiva^ no V hi basta 'l carinyo de la Amelia^ la sevafill·i, orfe de pare que sosté relacions ab un jove que al esperita* identifica ab cl de Aurora, qu' obliduntse de qu' es mare, s' enamora d' en Ricardo, Aquest entre ^Is dos crepuscles: el fret y hermós del matij y 'l de la tarde ab sos núvols rojos y la

terra ai'deiita^ fa esíbrsQs jíera di^simuár la preferencia- que sent per r ú^tim; L'avía- se ^n dona compte... y baixa, el taló del primer acre.

En el según se manté viu V interés del públich que veu com' neixen las sospitas en V enteniment d' Amelia que sorprèn al final á sa mare, manifestant á n' en Ricardo T amor que sent per éll

Durant el temps que la filia ha guardat llit, Aurora ha sentit renaixser Taféete de mare que triomfa donantli la forsa que necessita pera despedir al que tant estima.

A El carí^cter de cada personatge está ben sostingut, sobresortint el de la filia. El diálech es natural y el Uenguatje elegant si bé s' hi notan castellanismes qtle per sort comensan á caurer en desús entre nosta"az^nt^ qu' acabaría per deixarlos si tots els escriptors catíllans en prescindissin en las sevas produccions.

També 'ns heni de plànyer de que 'l Sr. Godo no sois en aquesta *sino* en altres obras sevas, fassi escriure als seus personatjes cartas en llengua diferenta de la que parlan.

En la representació del drama la seny^rp^a Carolina Soto demostrí^ las exceients qualitats d^ artista que reuneix, descmpenyant magistralment el paper d' Aurora. El Sr. Guíllot, estigué tambo molt acertat en el de Ricardo. Sentim no pogucr dir lo mateix dels demás que hd prengueren part y als quals recomanem qu' esforsin més la veu pera que pugui sentirsels de tot el teatre.

El públich aplaudí ^l drama ab molt entusiasme obligant al Sr, podo ¿i presentarse á las taulas després del segon y tercer acte. ' ,

Després de la representació apreciarem ab la lectura moltas bellésas *d''els dos Crepuscles'*, com apreciem més els *que* 'as pter^ís la Naturalesa quan més els contemplem.

TRASCE>:DEXCÍA DEL ORDÍE MORAL EX UNPOHLÍ.

•En els capítols que *1 republicanisme, socialisme y anarquisme han escriu en V historia contemporánea, consta que *I' ordre moral* estorba pera matar la vida d' un poble; més en V historia del génossis y desenrotllo de la vida social hí trobem i" ordre moral com á manantial inestroncable que comunicít sava A totas las ramas del arbre sociab Aquest punt que V historia contemporánea 'ns ha trasmós ab fidelitat, es r afirmació més solemne y absoluta que ^s piij^ít doQai" de la necessitat ca que *s troba un poblc del ordre moral, pera dirigir, conservar y fomentar la vida de felicitat reclamada per la mateixa naturalesa. Estudicmho á la llum del dret y filosofia-social. - - '

Sorprenent á las cosas en sa disposició exterior hi trobem cert ordre que podríam definir: "Apta di^positio plurium ad aseciuionem finis^". Quan aytal ordenació es simplement de tcmps, Uoch y demás relacions comuns á tota la naturalesa, se 'n diu *física*; si nfecta tan sois al ordre racional, reb el nom de *moral*, propi excludsivament del home. Segons aquest antecedent l'ordre moral deu definirse: "El conjunt de relacions existents en T esfera de las accions humanas,, ó sia un fi y un sistema de medis. En V ordre moral entran tres elements absoluts: existencia necessària t3* ün fi; una lley encaminada A sa consecució, y V activitat lliure del home dins la lley. L^ acte moral suposa iOecessariament una norma moral, qual es la lley eterna de. Deu; Un objecte sobre ^1 que deu obrar,, y terme al que ha de

dirigir llur acció; quan la voluntat ó activitat lliure dona direcció als seus actes, se 'n diu rectitud moral. La Uey moral, segons toüi Filosofia Jurídica, e[^]tá fundada en la mateixa naturalesa humana, imposadii per Deu, promulgada per la rahó y aplicadíi per la consciencia: revesteix un caràcter universal. En la norma de moralitat hi ha quelcom íV objectiu, intern é inmutable, que de cap manera dependeix de nostra apreciació: es la naturalesa racional, objecte de legislació natural; hi han las circunstancias de la lliure activitat, objecte de llegishició positiva.

Tinguém en coniptt.; aquestos principis de Filosofia del Dret pera després fer saíi degudas aplicacionsn

Hi ha una qüestió en la sociologia que "Is filosofhs sensats han resolt satisfactòriament contra las pretensions de Kant, y es la següent; L' ordre jurídic es intrínseca y essencialment moral? Donada T índole de la present qüestió, m' atrai'esch d invertir els termes y formular aquesta altra: L' ordre moral es intrínseca y essencialment jurídic? Sens el menor dubte y ab tota la convicció possible en un esperit me declaro per la pax"t absolutament aürmativa fundat en els tres arguments següents: 1.[^] L[^] ordre moral invoca com íl principi suprem la rahó eterna de Deu. 2.[^] En l'ordre de derivació son primer principi subjectiu es la recta rahó humana. 3.[^] El secundari y objectiu son els drets principalv[^]: natural, áivi y huma. A la llum d' aquestos arguments fácil será atribuhir tota la forsa jurídica al ordre moral, pera després veurer la suma trascendencia y gran crim que cometen els pertubadorí; d'aytal ordre. Estudiemho ordenadament assentant las bases del sistema ab fonamentals disquisicions jurídicas y ab la claretat que permeti la profundíat del assumpto.

1.[^] Considerada la naturalesa humana en sa propia essència la trobem adornada d' enteniment y voluntat com á

manifestacions intrínsecas y expontíncas de la naturalesa[^] veentse per aquesta eausa precisada a seguir sempre un procediment racional, que equival á ordre. Aque^{^^}t ordre d[^] operacions anomenat justament *moral*, ha de reconèixer necessàriament una norma anterior á sa primera aplicació si's vol evitar una conlradicció manifesta; la norma en qüestió es la lley eterna de Deu que mana llurs creaturas ab verdader dret, ó sía, ab potestat inviolable, formantse d'aquí el primer principi jurídic: *ordinan serva[^]ae* qnat principi naix el *d[^]bar* fonamental, gínessis y causa de íoís *els drets*. Deu *ordena* y localiza un deber en nosaltres de respectar y guardar *V ordre*. Devem clonchs obrar conforme al ordre establert per Deu» si no volém negar un dret indiscutible al Creador: aytal estrictíssima obligació que 'ns constreny, ens dona un perfet *drcl* natural pera tots els medis essencials y necessaris al compliment del ja dit ^6'ÍLT. No *s dona per consegüent l'ordre moral destituït del }urídici; son inseparables y constitueixen dos polos á' un mateix sistema.

Cora més tart, al estudiar *V autoritat* y *H poble* \ii\wém de veure la *constitució* del "status individual[^]; y refutar las teorías de sociolop;ui evolucionista, representadas per Ki'ause, Giner, Guyau, Spencer y Fonillée, 'ns abstenim de certas aplicacions que 'ns perm[^]tería el desenrotllo de Ut qüestió y seguim el mateix: ordre.

En el present argument com en els demés, suposem conr Á. veritat inconcusa lo del Apòstol: *[^]Ubí non est lex, nec prevaricatíOjj. La lley ó regla moral es la condició essencial de tal manera que[^] en l' hipr[^]tessís absurda de que existís la naturalesa racional sens llej[^] natural[^] no podria haverhi pecat ni desordre moral en el mon. L' home, conforme liem vist en el primer **estiuli** es relHgiós en virtut de llur naturalesa racional, ja que *V* hi es absolutamenti ini-

possible dins del ordre moral, prescintllir de la *relació activa*, Ç|enient essencial de rcllígió. Aytal armonía d'operacions, ó sfa, l'ordre moral es la reproducció ó traslado de la vo- Vitat r(al, er^ nostre enteniment; V ordre real encarna l'idea divina, y ? Idcfi de Deu es el fonament del ordre moral j reguladora de las accions humanas. Ara donclis la ronsabudá Içlt^í Ln quín üxjrcssa lo que devúm feí' ú Qmitir se 'á diu rahó etei'na. En eortscucucncia tcnfm lo que volíam de-

Pera destruir la forsa el' aquest ar^ument^ dcuhen destruirse ubans oís següents principis, baix tots conceptes indçfectibles: Deu com A causa eficient dona existencia real á las crcaturas racionals; com exemplar os el prototipo al' que's conlorma la naturalesa; com k causa final es el principi suprem de las accions morals.

(*Conti-jinaráJ,*

©eo5c la iCíutat

DESPRÉS DE LA VICTORIA.,

Una gran agitació han remogut las gentadas catalanistas. Se tractava de donar altra vegada f5 de vida y de Huyta- Ordenadament cada \wx ha complert sa obligació y de tots els trevalls individuals n' ha resultat una gran victoria. ¡Ja era horal Y satisfets de la propia acció han volgut celebrar la victoria de tots eh un dinar eñ que ^s trobessin rei^nits els amichs dispersos.

¿Vosaltres la dcbeu haber sentida desde Olot, la joya de sentirse vencedors y de trobarse tots contents de la idea- íítat conquerida? Tots hem lluytat» Y de la lluyta n' hem

guardat una laboriosa activitat desvetlladora. A vosaltres y. á nosaltres ens son precisas aquestas excitacions qii'eus ilusionan ab las glorias d* una llujía y ens *íim* valents ab la propia forsa y confiats cíi la nostra voluntat. Voler Uuytar ja es un triomf y es un preludi per la gran obra de lliberació. Voler Iluytar y estar segurs de la victoria son dos energías ofensivas per oposar als atache dels enemiehs. Vibran els cossos als cants de batalla y las ideas magnifican las quimeras somniadas, L'enkihernadora visió de vostres prodigis futurs vos corna invulnerables; y entreu *Í^* iluytar, somrihents, admirats de trepitjar el camp de batalla^ escudáis en vostre entussiasme, brandant fogosament las armas terribles. Y la sola presencia vostra de demostració vos fa dominadors de las gestas y arbitres deis destins pròxims á realisarse. Soltadament en un miracle de bondadosa aparicnciii la Victoria es entre vosaltres; vostres ulls la endevinan^ vostras orellas í'entenen, vostras mans la senten suavament acaronada de vostras ansias.

La realisíiCió d'un ideal vos obliga á crearne un altre més enlayrat més quimórich. No debéu may contertarvos ah una sola victoria, quin escut tradicional vos colouei en una pirámide convertits en momias. Una victoria es sois una part de l' ilusió encarnada en una ventajla material. La gran victoria es la de cada día, eternament renovada, eternament indefinida. La festa mós gran, més esplèndidament celebrada será sempre la present. Las passadas, eJs aniversaris, oblidemlos. Aixís com aixís en nostre pervindre cada día será festa.

La Gatetiral deis gotore^-

·-·^ * - < * - - - - 4 . . . - Tí J - ^ "·

Ais aforas de la Ciutat, una obra de pedra s* enlayra ab lo fórsa de la fó. Las csculpturas flore;x€n en ñors de

pedra en la portalada que coincide a precisarse sobre el cel ab la silueta grandiosa d'una construcció ciclópea. .

En Gaudi veu mentalment el projecte en las línias que él lia dibuixat. Tota l'immensitat de la catedral religiosa está contingida dintre el cerbeil guidor deis brassos que colocan líts pedras en l'obra centenaria. Lli Sagrada Família s'ens ofereix com l'obra indestructible d'ua vida, com la realitat present d'una idea presentada per son autor. Es verament imposant aquest cúmulo de pedras hont las ideas d'avuy son esculpidas, com en un llibre obert eternament en las mateixas páginas.

Ancuhi tots en las vostras estadas á la Ciutat y emporten el recort de la incompleta portalada relallantse sobre el cel. Completada idealment en nostres moments de somniosa delectació- Y valgueu tots alzarla pausadament ab la forsa úe vostras creencias religiosas, y proeusen tots donar per ella per la gran obra que imaginem acribada, una petita moneda de plata, de coure ab que puguin realisar el vostre somni.

Y á vosaltres, amichs que publicu la REVISTA OLOTINA, Correspondrà la gloria d'haber coatribuit ab las vostras íorsas morals, A que la Catedral deis pobres, sigui una obra nova de la jova Catalunya.

LEANDRE MONTAGUT.

Barcelona 21 Novembre 1905.

ZaxtSL obevta*

A D. LEANDRE MONTAGUT.

Vilamorla, Novembre de 1905. , ,

Honorable Sr.: lie llegit la vostra sinfonía precursora

d'altres pcessas que segons sembla penseu escriure pera fernos adonar de l'infelicitat de nostra bovrosa existencia en aquesta vila ensopida y rcmeyar la nostra miseria; y al veure, mercès al manat de raigs X que vostra clarividencUí singular ha projectat sobre nosaltres, aquell ferreny cercle de pétreas casas y iglesias y uo sé que més que 'ns momifica y 'ns deixa mirar no més, sense podernc fruir, la viJa que's belltiga en nostre entorn, en las ibnts y prats qu^i 'ns enrondan, pera mes pena de nostres esperits encnntats, m* ha vingut p^ll de gallina. Devant d'un quadro tan esglayador nVhe queJat de pedra. Prou procurava animarme pensant que més que realitat era cosa somniada, puig tinch entes *q\it h\^ co%3.s So}}ni/ad¿is* vos aírradan més de lo rahonable; pero *nó*, íil veure vostre interés pera fernos reviscolar v V exquisida amabilitat ab que afalagau al vilamortins nV he convenut de que dieu veritat y casi he perdut V esperansa de veure aquella guspira que passant per el cel, sense saber hont va ni dMiont ve, ens ha de dur (si passa) "V ilussió d' una esperansa^.

Sort que "I vostre altruisme hiperhuni;\, compadescut de nostra miseria aclapadora, pensa enviar tot sovint áVilamorUi aleñadas de vida de ciutat pera traure als vilamortins del ensopiment y de la mort.

Pera vostra satisfacció deeh dirvos que 'l diagnóstich qu' heu fet del estat de nostra malura descobreix en vos un ull molt viu, im cervell ab més fósforo qu' una capsa de mistas.

Sentiria ofendre la vostra modestia dientvos sense embuts las qualitats qu' en vos admiro, pero, senyor, noblesa obliga.

Hi ha més, si encertat estiguéreu en vostre díagnóstich, molt més ho haveu estat en el tractament que 'ns heu prescrit. Tant es aixíSj que la primera alenada qu' ens haveu tramés desde la ciutat ens ha deixondit com despertaria á qualsevol que dormís tranquilament una. flinglantada de cego entre cap y coll sens altre avís. Vull dir qu' ha fet efecte; y per lo tant

feu el favor de continuar que'ns dalitn per saber que son las "diversificacions cíe la CiutaC., que taQ embadalit vos teñen; rio ti*i^iieuqüe'nS cal en ^ra^ñ manera saber com los guardan els tresors vosaltres els liUs de la Pubilla, com vos cenyiu el cinturó de vbStres edificis pera que no us fassa mataduras, com trayeu la monotonia á la vostra vida, com fcrtilíseu els vostres dias y com somnieu desperts en las vostras nits,

Afanyeuvos^ cuyteu, no ^ns fassau rcgruar mc^s temps cl corteixcmnt 'de las vostras "sensacioas complicadas" ni aquellas películas •'ciiiemato.c^i-áficas de las crónicas de la'tóentaU-tat-' de la vostra vida ciudadana; no deixeu escapar las ocasiones d" "ensenyarnos; vingan "intensitats reveladas en, espectacles=" y, sobre tot, vingan "hiperestessias" y cbUdra y renovacions y idealitals y oli de felje de bacallà pera \s nostres raquitichs campanars; pero no ^ns eavieu nculas car d' aixó ets confiterrs d' aquí ja 'n fan.

No US demanarà 'l sacrifici de fer la novela que dieu de Vilamorta si temen que d^ aixó la vostra important personalitat n'ha de sofrir detriment, pero sí que, en obsequiáis vilamortíns y en honor vostre, podríau fer una'è"alerià de llurs retrats en son estat actual y després d' haver seg^ult vostre tractament se podria saber si'ls hi ha let els efectes de la sàOòTíltadeh Matías '1-'

' Aprofita aquesta ocasió, Sr- MòntLagat, d' oferiries sos respectes en

:

GUILLEM MOÑT[T;!OD<5.

IXI'ORMACIÓ LOCAL

- Programa de las pessas que executarà la música del batalló cassadors Alba de Tormes, avuy en el Passeig del Firal desde ^é quarts de dotze del matí á la una de la tarde. •••

1," *De Frenie*, Pas doble; R Coma,—2." *Fiesta Alegre*,
Massurka; Arnau.—3/ *Gran Marcha las AntorcUaSy* Me-
' yerbee-,=4.'^ *La Gallega*, Sardana; F. ..Satué.—5."^ *Grato*
Recuerdo, T. Walsos; R. T,—6.^ *Ernestina*, Polka,; Grau.

En la fonda "Resplaidis^" va tenir Uoch diumenge un ban-
quet popular en honor deis reg'idors electes, on el que pronun-
- ciaren discursos, els Srs, Ayars^ Sans, Soler, Colomer, Berga
y Boada. Saderra, Vila y Blanch, resumint ab una elocuent
peroració els discursos de tots ells el diputat provincial señor
Llosas. Durant la festa va regnar el major entussiasme,

Desd^ avuy queda oberta en l' Administració d' aquet set-
manari una llista de donatius per V obra magna del temple de
la Sagrada Familia de IEIS aforas de Barcelona, la monumental
obra del nostre GaudL

Els noms dels donants y las cantitats rebudas s' aniran pu-
blicant en els números següents.

Han comensat ja las obras de canalisaciú per aprofitar un
salt d' aygua que en el terme de Setcases y S, Martí de Vila-
llonga tractan d'utilisar els Srs. Brutau, que trínsformat en
en energía eléctrica desarrollarçí una forma de uns 3.000 ca-
valls,

S' ha disposat per la Superioritat que en lo succesiu els pro-
fessors d" ensenyansa privada, hauran d" obtenir el titul de Ui-
cen,;^iats_eri al§;una facultat.

La Companyia del ferro-carril de Girona á Olot üi públich
que no ha intervingut per res en V ptorj^assió d' una tarila Q^-

pe ei al de ^rati velocitat pcríi no^trn vila á la Companyia de transports Sarríl, Pujolar y C,^

Una de las ni'.s passadas en la fítbrica del sen^^or Deseáis d'aquesta vila, va esser soíocat per iilguns individus un principi de focli que va ovirarse en un piló de materias dedicadas á ia fabricació,

El temps va Cüiiiiinuant inse^'ui" y ta temperatura baixa, liavent presentat el cel dnraiil quasi tota la setmana aquell aspecte gris com indicatiu de properas ne\'adas.

. Estt^n vacartts y han^de proveirse pei' concurs^ de traslado las segtients escolas d'aquesta proviucian Elemental de noys: (regencia de hi graduada de noys) ab L62o pcsseles; Olot, ab 1,375; Santa Coloma de Parnés, ab 1.000; Palau Sabardcra, ah 825. Elemental do noyas: Sant Hilari Sacalm, ab 825; Castelló d^ Ampurius y Blanes, ab 1,000; Espolla y Montagut, ab 825,

Proposat pel Ministeri de la Guerra, la Direcció general del Tresor lia nombrat al sárjenlo llicenciat del exercit don Alfred Lope;^, Administrador de Loterías de nostra vila.

Per avuy está anunciat en el Teatre Principal, el drama en 3 actes de Francisco XH Godo, *La pubilla de caixús*, \- el ju^uet cóniéh *Un parlido de jooí-ball*

Per excés d'original hem tinç^'ut de retirar la ressenya de la vetllada eelebraqa eu V "Institut Oloti,, diumenge passat, la que publicaièm en el número pròxim.

¡Que la veritat Uuexi resplandent! -^

' .No us licii dols embustersos que corren per fires i mercats -
ponderant les excelencies d^unú pomaítn, imitació a la célebre.

Pomada PA|HCHO

'- espceilio d'excluaivii invenció de

perquè íns avui no s'ha inventat nn remei que, com íquesl,
fassi veritables iMIRAt:LiS, El PAÍNCHU aulentic\se Irobarà
en son café de Santa Coloma de Farnes, i en Olot sols oslan
aiilorisafs pera vendje tñH famós medicament

totes les principals i&rmacies. \ ^
i LA PALMA, M, Xaudiera, Sant Rafel, 2.

^., ;, ;, .-'L' UNION:::.'";-.

Compáiiy'ÍS-'ahóninaa de segurs contra iic^ètfdis
"-''' '- ' fuadada en 1828 'M 'A M=MM'' "'.' ^ |

} -. Reconeguda en Espanya per Real Ordre., , ,, ...

Primes cobrades en 1905: 25 milions d^ francs

Sinistres pagats dcsdç son origen:, ^.' MM MMM :
í 318 milions dç francs

Garantles en 31 dç bcsembr^ dç 1905:

:•- "<•-]24 milions dç francs '•''' *J'''-Í>^*TTÍI

Subdirector en Glerònà: D. Joseph Bagudà -

Agent en OLOT: EMILI GASALS I PLANAS^..^

,1- 1. * I ,.

V ^' = ^ S*^^. ^...

GIBBLT! m Ó S

/; viuda de Don Francescli Coromina ^
morí el dia 1 del corrent . 'ijjuj,

HaTont rebut els Sants Sagraments

.i;à,tif.sB A. C. S..^^I-i

^: Sos desconsolats filis Agustí^ Maria y Çaroic^
filit polítich Carlos Soler, nets Joseph, Agustí, Gon-
zalo y Francesch, germans, germana polític^, nebots,
cosin|v demás, nerents (presents y ausents) pregan
á llurs amichs y coneguts que Vencomanin á Deu' y
se servescan assistir als FUNERA,Ï-S que pera l'e-
tern descans de la seva,ámma, se celebrarán en l'i-
glesia Parrot^iik cfí^aht E^tévé, ¿rdiveifare^' dfò'ís
ále&vüit,y als ANIVERSARIS ¿1 dia següent, á
les deu en riglesia de Ktra. Sra. del Carme y a les
'oh2¿ en la d¿^má:Sl^rífeVT5oT¿fí/1 ^^~'^^mZ

""""Olot SéVmbrc Se^igo;.

Per respecte á la trantetat del temple et dól se áona per
despedí t. " _1 ^' ..A'.f

" * T.

iiii

Q